พุทธวจนะในพระไตรปิฎกเท่านั้นที่ถูก จริงหรือ?

สงบ เชื้อทอง[1]

เดี๋ยวนี้ไปไหนๆ ก็จะเห็นหรือได้ยินคำว่า “พุทธวจนะ” เสมอๆ ถามผู้ที่เคยไปฟังธรรมจากผู้แสดงว่าพุทธวจนะเท่านั้นที่จริง ที่ควรศึกษา อย่างอื่นไม่สมควรศึกษา แม้แต่คำสอนของพระอริยสาวกในครั้งพุทธกาลไม่ต้องกล่าวถึงอรรถกถาที่อธิบายความหมายที่ลึกซึ้งของพระไตรปิฎก ยากที่ปุถุชนจะเข้าใจได้ โดยพระอริยสาวกในภายหลัง

คิดเอาเองว่า อย่างนี้คำสอน 84,000 พระธรรมขันธ์ ก็คงขาดไปมาก เพราะต้องตัดเถรคาถา เถรีคาถา เป็นต้น ซึ่งเป็นคำพูดของพระอริยสาวก ที่เป็นพระเถระและพระเถรี ที่แสดงเมื่อท่านได้บรรลุคุณธรรมเป็นพระอริยบุคคลทั้งหมด และขณะจิตที่ไม่เคารพนับถือบุคคลผู้ควรบูชาอย่างพระอริยสาวกก็ไม่เป็นมงคลในมงคล 38 คือ บูชาบุคคลที่ควรบูชา ขณะนั้นจิตก็เป็นอกุศล ไม่ต้องกล่าวถึงการเข้าถึงธรรม คือ การเข้าใจลักษณะของสภาพธรรมะที่ปรากฏตามความเป็นจริง เพราะยังไม่เห็นความต่างกันแม้แต่อกุศลจิตกับกุศลจิต

เมื่อวันจันทร์ที่ 17 มิ.ย. 56 ได้ชมรายการสนทนาธรรมในวันอาทิตย์ที่ 16 มิ.ย. 56 ย้อนหลังจาก www.dhammahome.com/live (ต้องขออนุโมทนาทีมงานถ่ายทอดสดทุกท่าน โดยเฉพาะคุณชาลี วงศ์เสริมสิน ผู้อุปถัมภ์ทำให้การถ่ายทอดสดและดูย้อนหลังสะดวกราบรื่นขึ้น ทำให้ผู้ที่ยังมีกิจหน้าที่ไม่สามารถไปฟังด้วยตนเองที่มูลนิธิฯ ได้ติดตามฟังทุกครั้งที่มีการสนทนาธรรม) ได้ฟังท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ตอบปัญหาเรื่องนี้ว่า พระอริยสาวกคือผู้ตรัสรู้ตามพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ตรัสรู้อะไร ตรัสรู้อริยสัจธรรม อริยสัจธรรมคือความจริงอันประเสริฐ เมื่อท่านรู้ความจริง สิ่งที่ท่านพูดจะไม่ใช่ความจริงหรือ เมื่อสิ่งที่ท่านพูดเป็นความจริง แล้วจะไม่ฟังความจริงหรือ ก็เป็นเรื่องของแต่ละบุคคลจะพิจารณาด้วยตนเอง

กราบอนุโมทนาท่านอาจารย์ กราบเท้าขอบพระคุณอย่างสูงสุดที่ใช้ปฏิภาณในการตอบปัญหาให้กระจ่างแจ้งเมื่อฟังจบ เข้าใจแล้วค่ะว่า ธรรมะคือสิ่งที่มีจริง เมื่อท่านรู้ความจริงก็ต้องกล่าวความจริง สิ่งที่ควรฟังก็คือความจริงนั่นเอง ไม่ว่าผู้กล่าวจะเป็นพระอริยสงฆ์ สมมติสงฆ์ อุบาสก อุบาสิกา ก็ล้วนเป็นความจริงหรือสัจจวาจาที่ได้จากการฟังธรรมของพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าทั้งนั้น ไม่ใช่คิดเอาเอง แต่ถ้าอ้างว่า กล่าวแต่พุทธวจนะ แต่จำผิด หรือเข้าใจผิด ก็ไม่ใช่ความจริงจากการตรัสรู้ของพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า คำกล่าวนั้นก็ไม่ใช่สัจวาจา ซึ่งสามารถตัดสินได้ว่า เป็นสัจวาจาหรือไม่ โดยถ้าคำกล่าวนั้นเป็นไปเพื่อละกิเลส เริ่มต้นด้วยละความไม่รู้เป็นต้น ก็เป็นสัจวาจา (“พุทธวจนะเท่านั้น แสดงว่าเข้าถึงธรรมจริงหรือ” ในกระดานสนทนา www.dhammahome.com เขียนโดย kanchana.c วันที่ 19 มิ.ย. 2556)

---

[1] พ.ม.,ศน.บ., M.A.,(Pol. Sc.) รองศาสตราจารย์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ขออนุโมทนาที่ชาวพุทธยึดมั่นในพุทธวจนะ คือ พระธรรมวินัยซึ่งเป็นคำสอนของพระพุทธเจ้า เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาและปฏิบัติตามลำดับ คือ ปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ เพื่อความหลุดพ้นจากทุกข์ทั้งปวง

เป็นที่ทราบกันดีว่า พระธรรมวินัย คือ พระพุทธวจนะนั้น พระพุทธองค์ทรงตรัสรู้ด้วยพระองค์เอง จึงได้พระนามว่า สัมมาสัมพุทโธ ส่วนพุทธบริษัทเป็นอนุพุทธะ หรือสุตตพุทธะ ไม่ใช่เจ้าของพระธรรมวินัย แต่เป็นผู้ศึกษาและปฏิบัติตาม แล้วนำไปเผยแพร่แก่บุคคลอื่นให้ได้รับประโยชน์อย่างที่ตนได้รับแล้ว

ในสมัยพุทธกาล พระสาวกผู้ได้สดับพระพุทธวจนะจากพระโอษฐ์แล้ว บรรลุธรรมสำเร็จเป็นพระอริยบุคคลเป็นจำนวนมาก และได้ฟังจากพระอริยสาวกแล้วบรรลุธรรมก็มีมิใช่น้อย เช่น ท่านอุปติสสปริพาชกได้ฟังธรรมจากท่านพระอัสชิ (พระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย อปทาน เล่มที่ 32)และพระอานนท์ซึ่งได้ฟังโอวาทจากท่านพระปุณณมันตานีบุตร (พระสุตตันตปิฎก สังยุตตนิกาย ขันธวรรค เล่มที่ 17 หน้า 128) แล้วบรรลุธรรมเป็นต้น ธรรมะที่พระเถระท่านแสดงอธิบายเนื้อความก็เป็นธรรมะของพระพุทธเจ้าที่ท่านได้เข้าใจแล้ว แต่อธิบายพระพุทธวจนะให้ผู้ฟังได้เข้าใจหลากหลายนัย มิใช่ท่านตรัสรู้เอง

แม้ในปัจจุบันนี้มีใครบ้างที่ได้ฟังพระพุทธวจนะจากพระโอษฐ์โดยตรง มีแต่ศึกษาโดยเชื่อในพระพุทธวจนะที่ตรัสแก่ท่านพระอานนท์ว่า “ธรรมวินัยที่เราแสดงแล้ว บัญญัติแล้ว จักเป็นศาสดาของท่านทั้งหลาย เมื่อกาลล่วงไปแห่งเรา” (พระสุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย มหาวรรค มหาปรินิพพานสูตร เล่มที่ 10) พระธรรมวินัยจึงเปรียบเสมือนพระองค์เอง พระธรรมวินัยที่ว่านี้ ปัจจุบันมีจารึกเป็นหลักฐานอยู่ที่ไหน ก็ตอบได้ตรงกันว่า มีจารึกในคัมภีร์พระพุทธศาสนา คัมภีร์พระพุทธศาสนาที่จารึกนั้นก็มีตามลำดับชั้น ประกอบไปด้วย

1. พระไตรปิฎก เป็นหลักฐานชั้นที่ 1 เรียกว่า บาลี
2. คำอธิบายพระไตรปิฎก หลักฐานชั้นที่ 2 เรียกว่า อรรถกถา หรือวัณณนา
3. ตำอธิบายอรรถกถา หลักฐานชั้นที่ 3 เรียกว่า ฎีกา
4. คำอธิบายฎีกา เป็นหลักฐานชั้นที่ 4 เรียกว่า อนุฎีกา
5. คำอธิบายของเกจิอาจารย์ หมายถึงผู้รู้คนใดคนหนึ่ง (สุชีพ ปุญญานุภาพ, “พระไตรปิฎกฉบับสำหรับประชาชน” โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย, พ.ศ. 2550 หน้า 23)

คำว่า "อธิบาย" ข้างต้นนี้ หมายถึงอธิบายอะไร ตอบว่า หมายถึงอธิบายพระพุทธวจนะหรือพระธรรมวินัยนั่นเอง

ถ้าจะถือว่า พระไตรปิฎกเท่านั้นจึงจะเป็นพุทธวจนะ คำอธิบายพระไตรปิฎก คือ อรรถกถา ฎีกา อนุฎีกา เกจิอาจารย์ เพื่อให้ผู้ศึกษาได้เข้าใจพุทธวจนะอย่างถ่องแท้ แจ่มกระจ่างมากขึ้น ไม่ใช่สิ่งที่ควรเชื่อถือ ก็ออกจะ

ตีความแคบและตีกรอบอย่างเคร่งครัดเกินเหตุไปหน่อย ถ้าเช่นนั้นพระอริยสาวกในสมัยพุทธกาลที่พระพุทธองค์ทรงส่งไปเผยแพร่พระพุทธศาสนา เพื่อประโยชน์ เพื่อความสุข เพื่ออนุเคราะห์แก่มหาชน ก็ไม่มีสิทธิ์อธิบายพระพุทธวจนะให้ผู้ฟังกระจ่างได้ แม้พระสงฆ์ หรืออุบาสก อุบาสิกาที่แสดงธรรมในปัจจุบันมีสิทธ์ทำได้ก็เพียงแต่ยกหัวข้อธรรมตามพระพุทธวจนะที่ทรงแสดงไว้ เช่น อิทธิบาท 4 สติปัฏฐาน 4 สัมมัปปธาน 4 อริยสัจ 4 พละ 5 อินทรีย์ 5 โพชฌงค์ 7 มรรคมีองค์ 8 และอ่านพระพุทธวจนะในพระไตรปิฎกให้สาธุชนทั้งหลายฟัง ห้ามอธิบาย เพราะถ้าอธิบาย นั่นหมายถึงไม่ใช่พระพุทธวจนะ แต่เป็นคำพูดของผู้แสดงเอง เพราะคำอธิบายนั้นก็ไม่น่าเชื่อเช่นกัน เพราะไม่ใช่พุทธวจนะ

อย่างไรก็ตามพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาแห่งปัญญา ทรงสอนให้พิจารณาเหตุผลตามความเป็นจริง ให้ตรวจสอบไตร่ตรองให้ประจักษ์แจ้งด้วยตนเอง ด้วยจิตใจที่กว้างขวาง ไม่ผูกขาดความเห็นของตนเองเป็นใหญ่ตามหลักการในเกสปุตตสูตร หรือที่รู้จักกันในชื่อ กาลามสูตร ที่ว่า

...ดูกรกาลามชนทั้งหลาย เราได้กล่าวคำใดไว้ว่า ดูกรกาลามชนทั้งหลาย มาเถอะท่านทั้งหลาย ท่านทั้งหลายอย่าได้ยึดถือตามถ้อยคำที่ได้ยินได้ฟังมา อย่าได้ยึดถือตามถ้อยคำสืบๆ กันมา อย่าได้ยึดถือโดยตื่นข่าวว่าได้ยินว่าอย่างนี้ อย่าได้ยึดถือโดยอ้างตำรา อย่าได้ยึดถือโดยเดาเอาเอง อย่าได้ยึดถือโดยคาดคะเน อย่าได้ยึดถือโดยตรึกตามอาการ อย่าได้ยึดถือโดยชอบใจว่าต้องกันกับทิฐิของตน อย่าได้ยึดถือโดยเชื่อว่า ผู้พูดสมควรเชื่อได้ อย่าได้ยึดถือโดยความนับถือว่าสมณะนี้เป็นครูของเรา เมื่อใดท่านทั้งหลายพึงรู้ด้วยตนเองว่า ธรรมเหล่านี้เป็นกุศล ธรรมเหล่านี้ไม่มีโทษ ธรรมเหล่านี้ท่านผู้รู้สรรเสริญ ธรรมเหล่านี้ใครสมาทานให้บริบูรณ์แล้ว เป็นไปเพื่อประโยชน์เกื้อกูล เพื่อความสุข เมื่อนั้นท่านทั้งหลายควรเข้าถึงธรรมเหล่านั้นอยู่ เพราะอาศัยคำที่เราได้กล่าวไว้แล้วนั้น เราจึงได้กล่าวไว้ดังนี้... (พระสุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย เอก – ทุก – ติกนิบาต เล่มที่ 20 หน้า 212 -218) เพราะพระไตรปิฎกและอรรถกถา หลังจากได้จารึกเป็นตัวอักษรในคราวสังคายนาครั้งที่ 5 แล้ว ก็ยังมีเส้นทางแห่งการสังคายนาและชำระอีกหลายครั้งจนถึงปัจจุบัน เช่น ครั้งที่ 6 พ.ศ. 956 และครั้งที่ 7 พ.ศ. 1587 ในศรีลังกา ครั้งที่ 8 พ.ศ. 2020 ที่ประเทศไทย โดยพระเจ้าติโลกราชแห่งเชียงใหม่ ครั้งที่ 9 พ.ศ. 2331 ที่ประเทศไทย ในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก และในสมัยรัชกาลที่ 5 รัชกาลที่ 7 ยังมีการอ้างที่มาในการสังคายนาในประเทศพม่าอีก เมื่อมีเส้นทางยาวไกลเช่นนี้ บางยุคบางสมัยพระไตรปิฎกและอรรถกถาสูญหายไปบ้างด้วยภัยสงคราม และมีการเจือปนด้วยคำสอนจากลัทธิต่างๆบ้าง อาจจะมีส่วนขาดและส่วนเกินอยู่บ้าง จำเป็นต้องพิจารณาด้วยเหตุผล ในหลักการที่พระพุทธองค์ทรงประทานไว้ ที่เรียกว่า หลักการตัดสินพระธรรมวินัย (พระสุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย อัฏฐกนิบาต เล่มที่ 22 หน้า 288) ว่า

1. ธรรมเหล่าใดเป็นไปเพื่อความกำหนัดย้อมใจ
2. เป็นไปเพื่อความประกอบด้วยทุกข์
3. เป็นไปเพื่อความสะสมกองกิเลส

4. เป็นไปเพื่อความอยากใหญ่
5. เป็นไปเพื่อความไม่สันโดษยินดีด้วยของมีอยู่ คือ มีนิ่แล้วอยากได้นั่น
6. เป็นไปเพื่อความคลุกคลีด้วยหมู่คณะ
7. เป็นไปเพื่อความเกียจคร้าน
8. เป็นไปเพื่อความเลี้ยงยาก

ธรรมเหล่านี้พึงรู้ว่า ไม่ใช่ธรรม ไม่ใช่วินัย ไม่ใช่คำสั่งสอนของพระศาสดา

ส่วนธรรมที่ตรงกันข้าม คือ

1. ธรรมเหล่าใดเป็นไปเพื่อคลายกำหนัด
2. เป็นไปเพื่อความปราศจากทุกข์
3. เป็นไปเพื่อความไม่สะสมกองกิเลส
4. เป็นไปเพื่อความอยากอันน้อย
5. เป็นไปเพื่อความสันโดษยินดีด้วยของมีอยู่
6. เป็นไปเพื่อความสงัดจากหมู่
7. เป็นไปเพื่อความเพียร
8. เป็นไปเพื่อความเลี้ยงง่าย

ธรรมเหล่านี้พึงรู้ว่าเป็นธรรม เป็นวินัย เป็นคำสั่งสอนของพระศาสดา

ดังนั้นไม่ว่าคำสอนที่ปรากฏในพระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา อนุฎีกา เกจิอาจารย์ ถ้าตรงกับพระธรรม วินัย คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า ก็คือพุทธวจนะ ถ้าไม่ตรงกับพระธรรม คำสอนของพระองค์ ก็เป็นการ "บิดพระพุทธวจนะ" เป็นสัทธรรมปฏิรูป (พระสัทธรรมปลอม) หาใช่พุทธวจนะไม่ ดูเหมือนว่าการยึดพระพุทธวจนะอย่างเคร่งครัดก็เป็นสิ่งที่ทำให้พระพุทธศาสนามั่นคง เป็นสิ่งที่น่าสรรเสริญ แต่พระธรรม คำสอนของพระพุทธเจ้าที่ทรงตรัสรู้นั้นสุขุมลุ่มลึก ยากอย่างยิ่งที่จะเข้าใจแจ่มแจ้งแทงตลอดได้ จนพระองค์ทรงปริวิตกเมื่อทรงตรัสรู้แล้วว่า จะไม่มีผู้ใดสามารถเข้าใจตามได้ แต่ด้วยพระมหากรุณาได้ทรงพิจารณาเห็นว่า ผู้มีกิเลสน้อยและสะสมปัญญาบารมีมาที่รู้ตามมีอยู่ จึงทรงแสดงธรรม แต่ในยุคนี้ถ้าหากฟังพระพุทธวจนะแล้วเข้าใจตรงตามความเป็นจริงตามพระพุทธวจะได้ ก็เป็นสิ่งที่ประเสริฐ ไม่จำเป็นต้องมีคำอธิบายความหมาย (อรรถกถา ฯลฯ) แต่ถ้าแสดงแต่พุทธวจนะ โดยไม่มีคำอธิบายให้ผู้ฟังเข้าใจได้ และปฏิเสธคำอธิบายไว้ตามนัยแห่งอรรถกถา ฎีกา อนุฎีกา เกจิอาจารย์ ต่างคนก็คิดเข้าใจเอาเองตามการสะสม แล้วเห็นว่า ความเข้าใจของตนเองถูกต้องแล้ว ทำให้เกิดลัทธิต่างๆ ตามความเห็นของตัวเองอย่างที่เป็นอยู่เมื่อพุทธศาสนามีอายุ ๒,๖๐๐ กว่าปี อย่างที่เห็นๆกันอยู่ ก็เป็นอันตรายต่อพระพุทธศาสนา เป็นการทำให้พระพุทธวจนะสูญสิ้นไป เสื่อมไปจากความเข้าใจ เป็นการทำลายพระพุทธศาสนาให้อันตรธานโดยเร็วเช่นกัน เพราะในบรรดาบุคคลทั้งหลายในโลกนี้ที่พระพุทธองค์ทรงแสดงไว้ 4 ประเภท คือ

1. อุคฆติตัญญู ผู้อาจรู้ธรรมโดยเร็วพลัน พอท่านยกหัวข้อพระพุทธวจนะขึ้นแสดง
2. วิปจิตัญญู ผู้อาจรู้ธรรมต่อเมื่อท่านอธิบายความหมายตามหัวข้อพุทธวจนะ
3. เนยยะ ผู้อาจธรรมได้เมื่อท่านอธิบายพระพุทธวจนะ แสดงแล้วแสดงอีก อธิบายแล้วอธิบายอีกอย่างละเอียด
4. ปทปรมะ ผู้สักแต่ว่าฟัง คือ ท่านอธิบายแล้ว แนะนำแล้ว ครั้งแล้วครั้งเล่า ก็ยังไม่เข้าใจพระพุทธวจนะได้ แต่ยังพอเป็นอุปนิสัยที่จะรู้ธรรมได้ในอนาคต

(พระสุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย จตุกนิบาต เล่มที่ 21 หน้า 183)

บุคคลประเภทที่ 1 เท่านั้นที่มีปัญญาอย่างยอดเยี่ยม ที่เคยสะสมปัญญาบารมีมายาวนาน พอฟังพระพุทธวจนะก็เข้าใจแจ่มแจ้งสามารถแทงตลอดจนเกิดดวงตาเห็นธรรม เช่น ท่านอุปติสสปริพาชกและท่านโกลิตปริพาชก ซึ่งบำเพ็ญบารมีมา 1 อสงไขยแสนกัป ส่วนบุคคลประเภทที่ 2 ที่ 3 และที่ 4 นั้นจำเป็นต้องฟังพระพุทธวจนะ แล้วอาศัยคำอธิบายแล้วอธิบายอีกจึงจะเข้าใจได้ บุคคลที่มีปัญญาอย่างเลิศอย่างในประเภทที่ 1 นั้นในสมัยพุทธกาลมีเป็นจำนวนมาก แต่ก็ยังมีน้อยกว่าประเภทอื่น พระสงฆ์สาวกในสมัยพุทธกาลนั้นท่านแสดงธรรม คือ พระพุทธวจนะ อธิบายขยายเนื้อความโดยหลากหลายนัย เพื่อให้ผู้ฟังได้เข้าใจแจ่มแจ้งขึ้น เพื่อประโยชน์ในการเผยแพร่พระพุทธศาสนา ผู้ที่เชี่ยวชาญในการแสดงธรรมและอธิบายพระธรรมได้อย่างละเอียดลึกซึ้ง เช่น ท่านพระสารีบุตร และท่านพระมหากัจจายนะ เป็นต้น และพระสงฆ์สาวกของพระพุทธเจ้าก็ได้ทำหน้าที่สืบต่ออายุพระพุทธศาสนาจากพุทธกาลจนถึงปัจจุบันเป็นลำดับมา

ปัจจุบันนี้ลองพิจารณาดูให้ถ่องแท้ว่า ผู้อ่านพระไตรปิฎกแล้วเข้าใจทันที โดยไม่อาศัยคำอธิบายจากอรรถกถา ฎีกา อนุฎีกา หรือเกจิอาจารย์ มีมากน้อยแค่ไหน หากปฏิเสธอรรถกถา ฯลฯ ก็เหมือนปฏิเสธชาวพุทธอีก 3 ประเภทที่เหลือ โดยตัดขาดทอดทิ้งคนเหล่านั้นไว้เบื้องหลัง (รวมทั้งตนเองด้วย) เหมือนกับผลักไสให้ห่างไกลความเข้าใจพระพุทธวจนะ เหมือนกับผลักไสออกไปจากการได้รับประโยชน์ในพระพุทธศาสนาโดยอัตโนมัติ ทำให้เกิดลัทธิใหม่ขึ้นมา คือ ลัทธิสาธยายพระพุทธวจนะสู่กันฟัง โดยที่เจ้าลัทธิสาธยายมนต์และบริวารที่สาธยายตาม ระยะแรกก็มีผู้รู้ความหมายบ้าง ครั้งกาลล่วงเลยไปต่างก็ไม่รู้ความหมาย และมีคำสอนใหม่ขึ้นมาแทนว่า ห้ามแปลความหมายเพราะจะทำให้ผิดเพี้ยน ทำให้ขาดความขลังและความศักดิ์สิทธิ์ เหมือนการเรียนคาถาอาคมในสมัยโบราณที่ห้ามแปล ถ้าแปลแล้วจะไม่ศักดิ์สิทธิ์ ไม่สัมฤทธิ์ผล แท้ที่จริงตัวเองและบริวารแปลไม่ได้ และไม่เข้าใจความหมาย จึงสอนเช่นนั้น เพื่อกลบเกลื่อนโดยมุ่งความงมงายเป็นหลักโดยไม่รู้ตัว พระพุทธวจนะเลยกลายเป็นบทสวดมนต์ที่ศักดิ์สิทธิ์สามารถดลบันดาลให้ได้รับสิ่งที่ปรารถนา โดยไม่ต้องลงมือประพฤติปฏิบัติตาม และจะมีคำอธิบายใหม่ขึ้นมาตามความคิดของตนเองแทนคำสอนที่แท้จริงของพระพุทธองค์ว่า การสวดพระพุทธวจนะเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์สามารถดลบันดาลให้ได้รับประโยชน์ทั้งในปัจจุบัน โลกนี้ โลกหน้า และสูงสุด คือ ถึงพระนิพพานโดยไม่รู้อะไรเลย ซึ่งเป็นสิ่งที่ง่ายดี เหมาะกับอัธยาศัยของคนจำนวนมากที่สอดคล้องกับความเกียจคร้าน เพียงแต่สวดแล้วก็ขอให้ได้สิ่งที่ต้องการโดยไม่ต้องใช้ความเพียร โดยไม่ต้องพึ่งตัวเอง แต่พึ่งสิ่งศักดิ์สิทธิ์ดลบันดาล วิธีการในพระพุทธศาสนาที่เข้าถึงความดีที่เป็นประโยชน์อะไรจะง่ายขนาด

นั้น ซึ่งไม่มีในคำสอนของพระพุทธเจ้าเลย พระพุทธศาสนาก็จะค่อยๆเปลี่ยนแปลงเป็นศาสนาเทวนิยม ที่ร้องขอให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ดลบันดาลให้ เพราะไม่สามารถเข้าใจพระธรรมคำสอนที่ละเอียดลึกซึ้ง จึงไม่สามารถประพฤติปฏิบัติตามลำดับคำสอน ได้แก่ ปริยัติ คือ รู้ทั่วถึงพระธรรมคำสอน ปฏิบัติ คือ น้อมนำพระธรรมที่เข้าใจแล้วขัดเกลากาย วาจา ใจ ขัดเกลากิเลส และปฏิเวธ คือ ได้รับผลจากการประพฤติปฏิบัติทำให้กาย วาจา ใจ สะอาดบริสุทธิ์ ได้รับประโยชน์ทั้งปัจจุบัน อนาคตและที่สุด คือ หลุดพ้นจากทุกข์ทั้งปวง

ดังนั้น การโหมกระแสนิยมที่ว่า “พุทธวจนะในพระไตรปิฎกเท่านั้นที่ถูกต้อง และปฏิเสธคำอธิบายพระพุทธวจนะในอรรถกถา ฯลฯ ว่า ไม่มีคุณค่าควรแก่การยอมรับ” จึงเป็นสิ่งที่น่าใคร่ครวญและระมัดระวังว่า “เป็นการส่งเสริมหรือทำลาย เป็นความหวังดีหรือประสงค์ร้ายต่อพระพุทธศาสนากันแน่”

เอกสารอ้างอิง

1. พระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย อปทาน เล่มที่ 32
2. พระสุตตันตปิฎก สังยุตตนิกาย ขันธวรรค เล่มที่ 17 หน้า 128
3. พระสุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย มหาวรรค มหาปรินิพพานสูตร เล่มที่ 10
4. สุชีพ ปุญญานุภาพ, “พระไตรปิฎกฉบับสำหรับประชาชน” โรงพิมพ์มหามกุฎราชวิทยาลัย, พ.ศ. 2550 หน้า 23
5. พระสุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย เอก – ทุก – ติกนิบาต เล่มที่ 20 หน้า 212 -218
6. พระสุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย อัฏฐกนิบาต เล่มที่ 22 หน้า 288
7. กระดานสนทนา www.dhammahome.com เขียนโดย kanchana.c วันที่ 19 มิ.ย. 2556